

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie
Projectbureau Nieuw Aardgas
t.a.v. de heer A. Kenessey de Kenese

Nieuwegein, 29 november 2011

Betreft : Transitie naar een veranderende gassamenstelling
Ref. : DGTA.U.20111101

Geachte heer Kenessey de Kenese,

De Dutch Gasturbine Association (DGTA, voorheen VGT) heeft kennis genomen van het tweede en derde deelrapport van KEMA, als verslaglegging van het onderzoek "Gaskwaliteit van de toekomst", het voorgenomen beleid van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie betreffende de transitie naar een veranderende gassamenstelling, zoals gepresenteerd op 9 december 2010 en weergegeven in nota's aan de Tweede Kamer van 28 maart 2011, 14 juni 2011 en de Reader "Transitie G-gas samenstelling" van 6 oktober 2011. Via deze brief willen wij nogmaals onze bezorgdheid over de risico's en gevolgen van het voorgestelde beleid onder uw aandacht brengen.

Reactie op het onderzoek Gaskwaliteit van de Toekomst

Wij betreuren de besluitvorming naar aanleiding van de uitkomsten van het KEMA/KIWA onderzoek "Gaskwaliteit van de Toekomst".

In de delen 2 en 3 van het rapport, dat 28 maart 2011 beschikbaar is gekomen, zijn stappen voorgesteld om de nieuwe gassamenstelling te definiëren. Ook is er een vaste termijn geadviseerd waarbinnen gebruikers hun installaties kunnen aanpassen op een nieuwe gassamenstelling.

De vervolgens voorgenomen route is voor de gasturbine gebruikers op het G-gasnet en H-gasnet is echter ontoereikend om tot een verantwoorde transitie te komen. Er zijn namelijk geen specificaties¹ vastgesteld waarbinnen de gassamenstelling kan fluctueren zonder dat de veiligheid, emissies en efficiëntie worden beïnvloed. Na de vaststelling van deze specificaties is een termijn van 10 jaar een haalbaar tijdsframe om de aanpassingen te engineeren, te testen en door te voeren bij de eindgebruikers. Het advies van KEMA/KIWA wordt, ons inziens, genegeerd. Met de voor ons onbegrijpelijke reden dat de gebruikers anders te weinig "noodzaak" zouden ervaren met betrekking tot deze verandering wordt eenzijdig bepaald dat er jaarlijks kan worden verlengd. Dit gaat volstrekt in tegen de gebruikelijke bedrijfsvoering waar in de meeste gevallen veranderingen en/of aanpassingen een meerjarige planning kennen.

Alhoewel het ministerie van EL&I stelt dat de aanpassing door gebruikers de voorgenomen route is, lijkt GTS zich echter al in de uitvoerende fase te bevinden.

---

¹ De specificatie van gas zou afgestemd moeten worden op de eindgebruiker en tenminste de volgende aspecten moeten omvatten: gehalte hogere koolwaterstoffen, dauwpunten van koolwaterstoffen en water, methaangetal, zwavelgehalte, wobbe index, calorische waarde, snelheid van wobbe variatie en gehalte van spoorelementen.

- H-gas gebruikers zijn 25 november 2010 geïnformeerd door GTS dat de gaskwaliteit gaat wijzigen. Wij concluderen dat de voorgenomen route reeds wordt doorgevoerd, terwijl de discussie met stakeholders en de definitieve route nog niet zijn afgerond.
- GTS verwijst in bedoeld schrijven ook slechts naar de hoogte van de boven Wobbe Index, terwijl inmiddels toch duidelijk is dat er meerdere kwaliteitsparameters van eminent belang zijn. Desgevraagd geeft GTS aan dat wijzigingen in de Wobbe index onmiddellijk zouden kunnen plaatsvinden.
- Vanuit Gate wordt er momenteel al geïmporteerd H-gas geleverd aan installaties in de buurt, met alle risico's van dien.

De DGTA stelt nogmaals voor dat voorgenomen korte termijn veranderingen worden uitgesteld en het transitieproces wordt opgedeeld in twee sequentiële fasen:

Het vaststellen van (een) **integrale gasspecificatie(s)** voor de kwaliteit van zowel het G- als het H-gas op basis van up-, mid- en downstream maatregelen, waarmee de veilige en doelmatige operatie van gasturbines en andere gastoestellen wordt gegarandeerd. Hierbij moet ons inziens qua samenstelling met name worden gefocust op afspraken met betrekking tot de snelheid van Wobbe variatie. Met betrekking tot de "mix van maatregelen" dient te worden gefocust op maatregelen die praktisch en toepasbaar zijn voor alle partijen en geen maatschappelijke discussie rond het gebruik van gasturbines gaan oproepen (zoals lokale mengorgels).

Het vaststellen van een **vaste transitieperiode**, die is gebaseerd op de reguliere revisie- en onderhoudsplanung van gasturbines, om alle noodzakelijke maatregelen op een zorgvuldige wijze te kunnen voorbereiden en te kunnen doorvoeren. Op basis van het huidige beleid van ELI kunnen gasturbine gebruikers niet bepalen of het aanpassen van hun installaties al dan niet economisch en bedrijfsmatig verantwoord is. De actie bij gebruikers, die u tracht te stimuleren met de maatregel van jaarlijkse verlening werkt dit tegen en werkt verwarring en onrust in de hand.

Graag wachten wij uw reactie af. Het spreekt voor zich dat wij bereid zijn om een en ander in een gesprek op korte termijn toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Mw. drs. J.M. Hey
Directeur DGTA
Voorzitter Werkgroep Industriële Gasturbine Gebruikers (WIGG)

